

PROKURÖRIDE EETIKAKOODEKS

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

§ 1. Eetikakoodeksi reguleerimisala

- (1) Eetikakoodeks sätestab nõuded prokuröride ametieetikale ning käitumisele.
- (2) Käesolevad reeglid ei välista seadusega prokuröridele pandud kohustuste täitmist ning ei piira prokuröridele antud õigusi ja vabadusi.
- (3) Eetikakoodeksi sätted kehtivad alates mis tahes astme prokuröriks saamise hetkest kuni prokuröriametist lahkumiseni.
- (4) Eetikakoodeks kehtib kõikide Eesti Vabariigi prokuröride suhtes, sõltumata asukohast.
- (5) Eetikakoodeksi sätete tõlgendamise pädevus on prokuröride distsiplinaarkomisjonil.

II PEATÜKK ÜLDREEGLID

§ 2. Prokuröri käitumise üldreeglid

(1) Prokurör lähtub oma käitumises alati järgmistest reeglitest:

- 1) austab Eesti Vabariigi põhiseadust ja inimõigusi;
- 2) hoiab prokuratuuri ja professiooni mainet;
- 3) säilitab ametiväärikuse ja hea käitumise tavad nii tööalastes suhetes kui väljaspool tööaega sotsiaal- ja kultuurielus osaledes;
- 4) täidab tökohustusi erapooletult, sõltumatult ning parimal võimalikul viisil, laskmata end mõjutada poliitikal ja meedial;
- 5) täidab tökohustusi, püüdmata selle tulemusena saavutada kellegi soosingut;
- 6) säilitab professionaalse konfidentsiaalsuse;
- 7) hoidub ametivõimu ja –nime omakasulisest ja vääritud kasutamisest;
- 8) ei esita teadvalt ebaõiget või eksitavat teavet;
- 9) riietub korrektselt.

(2) Professionaalse konfidentsiaalsuse nõue kehtib ka peale prokuröri ametist lahkumist ja on ajaliselt piiramatu.

(3) Prokurör hoolitseb oma professionaalse taseme eest, jagab oma erialaseid teadmisi ja kogemusi kolleegidega ning vajadusel osaleb erialastel üritustel lektorina.

III PEATÜKK KOHTUEELSE- JA KOHTUMENETLUSEGA SEOTUD REEGLID

§ 3. Au ja väarikus

(1) Prokurör on kohustatud käituma menetlusosaliste, tunnistajate ning teiste kriminaalmenetlusega puutumust omavate isikute suhtes väarikalt ja viisakalt nii kõnes, kirjas kui teos. Familiaarne käitumine on lubamatu.

(2) Vältida tuleb igasugust käitumist, mis osundab prokuröri võimalikule erapoolikusele, kuna see võib jätta mulje, et prokurör ei suuda probleeme käsitleda professionaalselt, objektiivselt, õiglaselt ja ausalt.

(3) Prokurör on kohustatud kohtus käituma väarikalt, korrektselt ja kohtu suhtes lugupidavalt nii kõnes, kirjas kui teos. Prokurör tohib jõustunud kohtulahendis avalikult arvustada selles sisalduvaid õigusteoreetilisi seisukohti ja õiguslikku laadi põhjendusi.

(4) Prokurör hoidub teda kompromiteerida võivatest kontaktidest.

(5) Prokurör ei kasuta ametist tulenevat informeeritust ja oma ametipositsiooni tööülesannete väliselt.

§ 4. Sõltumatus

(1) Juhul, kui prokuratuurivälisel ametnikul või ametiasutusel on pädevus anda prokurörile üldisi või üksikuid instruksioone-juhendeid-metoodikaid, peavad need olema:

- 1) oma sisult üheselt tõlgendatavad ning selged;
- 2) kooskõlas seadustega ning väljaandja pädevusega;
- 3) kooskõlas prokuratuuri ja prokuröri protsessuaalse sõltumatuse põhimõtetega.

(2) Prokurör väldib oma töös perekondlikest, sotsiaalsetest ja muudest põhjustest tingitud huvide konflikti.

(3) Prokurör on oma ülesannete täitmisel sõltumatu, tegutsedes ainult seaduse alusel ja oma veendumuse järgi, ta ei tohi seejuures alluda riigi- ja kohaliku võimu ega ametiasutuste ja -isikute survele, samuti mistahes muule otsesele või kaudsele mõjutamisele, mis kahjustab või loob eelduse prokuröri objektiivsuse, erapooletuse ja professionaalsuse nõude, prokuratuuri või prokuröri professiooni maine kahjustamisele.

IV PEATÜKK SUHTED KOLLEEGIDEGA JA AVALIKKUSEGA

§ 5. Suhtlemine

(1) Prokurör on väarikas, kannatlik ja viisakas kõikide kolleegide, prokuratuuri töötajate ning teiste isikutega, kellega ta suhtleb.

(2) Ametialastest küsimustest tekkinud lahkkelisid prokuröride vahel püütakse lahendada eelkõige kokkuleppel. Kui kokkulepet ei saavutata, lahendab lahkeli prokuratuuri juhtkond. Prokurör ei vii siseküsimusi avalikkuse ette.

(3) Prokurör kasutab kolleegi vastu õiguskaitsevahendeid üksnes siis, kui on ammendatud kõik muud võimalused vaidluse lahendamiseks.

(4) Prokurör ei lahenda kolleegide vahelisi vaidlusi meedias ja avalikkuse ees.

(5) Prokurör ei kasuta ajakirjandust enda või oma lähedaste reklaamimiseks.

(6) Prokurör väldib ebasüdasat käitumist, mis rikub avalikku korda.

§ 6. Liikmelisus

(1) Prokurör võib tegutseda kodanike ühendustes ja heategevuslikes organisatsioonides, vältides seejuures prokuratuuri maine kahjustamist.

(2) Kui prokuröri tegevus kodanike ühendustes või heategevuslikes organisatsioonides loob eelduse prokuratuuri või prokuröri professioni maine kahjustamiseks, peab prokurör valima liikmelisuse lõpetamise ja prokuröri ameti vahel.

§ 7. Tegevused

(1) Prokurör hoidub tegevusest sh äritehingutest ja finantstoimingutest ning tegevusetusest, mis võib kahjustada prokuröri professioni või prokuratuuri mainet.

(2) Kui prokurör kahtleb, missugust tegevus- või käitumisviisi valida, pöördub ta vältimaks ametieetika nõuete rikkumist, nõu saamiseks oma otsese ülemuse ja/või vanema kolleegi poole.

V PEATÜKK RAKENDUSSÄTTED

§ 8. Teiste eetiliste normide kehtivus ja distsiplinaarpraktika

(1) Prokuröride eetikakoodeksi jõustumisel jäävad prokuröride suhtes kehtima avalike teenistujate käitumist reguleerivad normid ja head tavad.

(2) Eetikakoodeks on aluseks prokuröri distsiplinaarsüütegu arutavale prokuröride distsiplinaarkomisjonile, andmaks hinnangut prokuröri käitumisele.

§ 9. Eetikakoodeksi jõustumine

(1) Eetikakoodeks võetakse vastu prokuröride üldkogu poolt.

(2) Prokuratuuri eetikakoodeks jõustub 23.12.2003.a.